

Els nois de la Colònia de La Unió Liberal són sorpresos, a la platja de Pineda, per la «Kodak» del senyor Sicart

L'obra social de les Colònies Escolars

PER J. MONTAÑA I PRADERA

En els principis d'exercir la nostra professió a Barcelona tinguérem oportunitat de conèixer dos tipus d'escola ben diferents l'un de l'altre. Aquella en la qual hi assistien nois de cases adinerades, i l'altra, en la qual tots els alumnes eren de famílies humils. L'efecte depriment que produïa veure els segons, ens dugué una preocupació constant per al millorament físic i moral d'aquells pobres nois que sofrien enfermetats, totes, o en sa majoria, motivades per la manca de nutrició. Hauriem desitjat un règim alimentici i d'higiene permanent que hagués lliurat aquelles pobres criatures del sofriment a que estaven sotmeses i a la tortura que significava assistir normalment a les classes, donada la deficientíssima manera que tenien de viure; però... com totes les criatures, pel sol fet d'ésser-ho, s'emporten totes les nostres simpaties i atencions, no podíem oblidar que per haver actuat de secretari a la comissió mèdica que sovint inspeccionava els nens de la primera escola, muntada amb tots els avenços psico-pedagògics, havíem hagut d'escriure a les «fitxes», que es conservaven en el «dossier» de cada alumne, aquells mots que tan vivament ens afectaven: «anèmic, pretuberculós, escàpules sortints»... Nens rics i nens pobres, variant solament en proporció escassa, eren atacats pels mateixos mals, mals deguts a la mateixa causa: la fatídica desnutrició!

Si ens hagués estat permès, amb quin gust hauríem reunit els pares dels uns i dels altres per a fer-los comprendre que era necessari prescindir de certs miraments i ajuntar-los tots per a portar-los a disfrutar de l'alimentació sana, d'aire lliure, a ple sol, a l'alta muntanya o a la platja, a recuperar aquella salut que la ciutat, amb la carència de tan preciosos elements, els anava robant!... Hi havia, però, aquesta institució admirable de les Colònies Escolars que complien el comès, en part solament: desconegudes i mancades de la cooperació d'aquells que positivament podien ajudar-les, es desenrotllaven amb dificultat i pobresa; la limitació de consignació duïa la natural limitació d'infants que podien gaudir els avantatges de la Colònia...

Avui, aquest esperit de comprensió i de germanor es va generalitzant i veiem com en la ciutat barcelonina, i en altres també, es van ampliant i neixen noves colònies, els resultats de les quals podem concretament senyalar-los en temps no llunyans.

Homes que constantment es preocupen del millorament i benestar dels nostres infants no han permès que Grano-

llers quedés endarrerit en aquest moviment d'humana redempció, treballant amb entusiasme a la recerca dels elements indispensables per a posar en marxa una Colònia, que ara ja fa cinc anys que normalment funciona per una part dels nens del cens escolar. L'associació La Unió Liberal, que tantes proves té donades del què la preocupen les qüestions que afecten els infants, és la que ha posat en pràctica la idea que sense reserves ha d'ésser aplaudida: ha procurat que els infants que assisteixen a les seves classes, tots, sense excepció, puguin disfrutar d'aquest benefici. Cal fer constar, però, que aquest moviment no és solament de La Unió Liberal, puix sense el concurs amb que l'han ajudat de manera tan eficaç les institucions populars de la ciutat nostrada i el poble tot, no hauria estat possible que, sense un esforç sobrehumà, hagués pogut veure realitzats els bells propòsits que han merescut la simpatia de tots i l'agraïment dels infants favorescuts a l'assistir un any darrera l'altre a la platja. L'agraïment dels infants, pel significat que porta, cal tenir-lo en consideració. Recordem l'aspecte d'alguns dels nostres escolars quan per primera vegada pogueren jugar i banyar-se a la platja de Pineda... El canvi experimentat en tan poc temps, sorprengué a llurs famílies, a qui no semblava ésser factible el millorament amb que el nen es reintegrava a la llar pairal; aquest millorament, obtingut en edat ben crítica com és l'escolar, té la doble garantia de que l'enfortiment és el més sòlid fonament per a la complexió de l'infant i per a fer més fructífera tota obra educativa i d'instrucció.

El règim a seguir en una Colònia Escolar presenta els millors motius que pot oferir-nos tota ciència educativa: ocasió serà que en educar el nen de cara al món, desfet en absolut del lligam que imposa tota disciplina escolar, aquest se'ns pugui manifestar amb la més absoluta llibertat, quines són les seves inclinacions i preferències. En la vida interna de la Colònia adquirirà concepte clar del que significa la convivència social. «Tot per tots, i tots a l'ajud de cada ú». No detallarem avui quin és el règim de la nostra Colònia, però els pares dels nois que ens hi han acompanyat bé el saben; solament els recordarem que no ens sentiríem en el nostre ambient si als nostres alumnes els manqués aquesta noble llibertat, que ella sola, sense renyes ni correccions, els encarrila. El nostre alumne és lliure. A la nostra Colònia de La Unió Liberal no hi han llàgrimes ni n'hi volem.